

Po delší době vylezla, ale brzy hned zase zalezla...

Zkušenosti BIODIVERZITNÍCH PĚSTITELŮ

I tentokrát pokračujeme ve výběru z vašich pěstitelských dopisů ve kterých popisujete své úspěchy i neúspěchy se starými odrůdami. Vedle citátů jsou doplněny i informace případně komentáře rozšiřující pohled na zmiňované odrůdy.

Bezva rajčátka na zobání

Variantou oblíbeného divokého rajčete s červenými plody je jeho žlutoplodý sourozenec - rajče divoké žluté: „Bezva rajčátka na zobání, chuť dobrá, trochu tvrdší. Už dvacet centimetrové sazeničky kvetly. Na začátku června už mají zelená rajčátka, dozrávají asi až v polovině srpna. Pro příště jsem se rozhodla, že je budu alespoň trochu vyvazovat k tyčkám, protože jak se rostliny plazí po zemi, tak se špatně sbírají - člověk nemá kam šlápnout. Žádná plíseň je nenapadla.“

Opět hezké zachycení typických vlastností těchto rajčat - tj. dobrá chuť malých plůdků, pěstitelská nenáročnost, ale i poněkud pozdní plodnost a otázka, jak sklízet mezi po zemi se plazícími výhonky, kdy jedna rostlina může během vegetace pokrýt velkou plochu (i 1-2 metry čtvereční). Než si člověk v porostu najde místo, kde si stoupnout, aby mohl sklízet, je třeba výhony odhrnout stranou. Pokud se tím nechceme zdržovat, stanou se tato rajčátka tzv.

„praskačkami“, podle praskajícího zvuku žlutých kuliček, které byly rozšlápnuty. Podobně si praskačky dělají malé děti z bílých bobulek pámelníku. Možností je rostliny vyvazovat nebo je vysadit u plotu a pokusit navést (vplést) do plotu.

Z těch nejhezčích je plno semen

Starobylým druhem zeleniny je lebeda zahradní, kterou lidé pěstovali ještě dříve než se roz-

Lebeda zahradní je zcela nenáročným druhem, jehož pěstování i semenářství snadno zvládají i úplní začátečníci.

šířil dnes obecně známý špenát (který pohříchu zná většina lidí jen v jeho zmražené podobě). Předností je její skromnost a rychlý růst, jimiž se podobá svým planým příbuzným. Semenaření je u ní velmi snadné a zvládne ho bez potíží i úplný začátečník. Výťažnost semen je u ní vysoká, jak dokazují následující slova: „Lebeda červená - vyklíčilo jen pár rostlinek, ale z těch nejhezčích z nich je plno semen...“ Nebo: „...výška až 2,5 metru, velká množství semen.“

Plody žlutých divokých rajčátek v porostu těsně při zemi

Zapeklité šesule

Těžkým hlavolamem se pro někoho ukázalo získání semen z málo známé zeleniny, označované jako ředkev krysí. U ní se sklízí na jídlo nikoliv kořeny, jako jsme zvyklí u jiných odrůd ředkvi, ale zelené šesule příjemně šťavnaté a mírně pikantní chuti. Šesule můžeme jíst buď syrové nebo je upravit i tepelně. Potíže se získáním semen této ředkve popisuje následující dopis: „Ředkev krysí vzešla prakticky hned, první plody jsme ochutnali v první polovině července, potom začaly šesule dozrávat najednou, ke konci září jsem rostliny vytrhal a nechal

Šesule ředkvi a ředkvičky je třeba mít před výmlatem zcela suché, aby „pouštěly“ semeno

Výsevní dny 2008 opět plné zajímavostí

Tradiční kalendář Výsevní dny každoročně vydávaný Svazem ekozemědělců PRO-BIO Šumperk se znovu objevil na trhu. Kalendář paní Thunové pro rok 2008 přináší tabulky dnů, v nichž nalezneme informace, kterým souhvězdím daný den prochází Měsíc a pro které skupiny plodin je tato konstelace vhodná. Mluvíme pak o kořenových, plodových, listových a květových dnech, příznivých pro tu kterou plodinu. Například kořenové plodiny (to je třeba mrkev, řepa, brambory, ředkvička aj.) přináší nejlepší výnosy a kvalitu, jsou-li vysety či vysázeny a následně okopávány v kořenových dnech. V určitých dnech působí Měsíc a planety, jak se ukázalo v pokusech paní Thunové (ty probíhají již přes půl století!), na růst, rostly nepříznivě – takové dny jsou v kalendáři proškrtnuty jako nevhodné.

Vedle tabulkové části nalezneme v kalendáři také stručné kapitoly shrnující výsledky pokusů s jednotlivými plodinami na poli i pozorování paní Thunové. Dle nich třeba brambory, které jsme při sklizni nevykopali, zůstaly přes zimu v zemi a následující rok prorůstají v jiné kultuře, přitahují mandelinky. Rostliny jsou oslabené a to mandelinka miluje. Nebo špenát kultivovaný v kořenových dnech (místo listových), měl příliš vysoký obsah dusíku a byl nezdravý. Zaujímou vlivy planet na počasí (kvadratury planet s Uranem souvisí s bouřemi, vichřicemi a převalovými dešti), je možná souvislost mezi dnes propagovaným spalováním obilí pro energetické účely a orkátem Kyrill, který vyvrátil v mnoha oblastech stromy dostahující na řadu let topení. Nakonec uvedme přímo citát z Výsevních dnů o slimácích, s nimiž se řada zahrádkářů potýká:

Mé zážitky se slimáky

Slimáci se rádi zdržují ve vlhkých loukách. Jejich instinkt však zaznamená na velkou vzdálenost, roste-li někde salát. Ten slimáka přitahuje jako magnet a on ho musí prostě sežrat, protože nic lepšího není. Hlemýžď zahradní žije nejraději na skalce orientované na východ. Brzy po ránu můžeme často zažít hlemýžď, jak s ulitou na zádech putuje k salátovému záhonu. Neleze sem však kvůli salátu. Lahůdkou jsou pro něj vajíčka nakladená slimáky pod salátovými listy, které slimáci za tímto účelem ušetřili. Vedle kachny indického běže a koroptve je hlemýžď zahradní největším nepřítelem slimáků...

Kalendář Výsevní dny 2008 lze zakoupit v některých prodejnách zdravé výživy nebo objednat v PRO-BIO Šumperk nebo v redakci Bio. (pd)

Hlemýžď a slimák se tentokrát potkali na kompostu.